UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Calepinus Ad librum

Calepino, Ambrogio

Venetijs, 1509

A ante T

urn:nbn:de:hbz:466:1-97861

Visual Library

bethanie Sunt aūt duo caſtella in bethania hoc vocabulo noue̅ inter ſe milibus ſeparata inter adarā ⁊ abellā vrbes.
Aſtages nomen proprium fluuij in mare defluentis.
Aſtaphis.pe.cor.vna paſſa dicitur ασταφις grece.
Aſteiſmos latine vrbanitas.⁊ eſt tropus multiplex nomeroſe qꝫ virtutis. Nā aſteiſmos putat̄ quicquid ruſtica ſimplicitate caret ⁊ faceta ſatis vrbanitate exponitur vt apud Uir. Qui bauiū nō odit amet tua carmina meui.i.pro pena ei contingat vt diligat meuiū peiore̅ poetā. Atqꝫ ide̅ iūgat vulpes ⁊ mulgeat hircos.i.faciat ea que contra naturam ſunt Nā αςτειος vrbanus αςει ξομαι vrbanus ſum.
Aſter ſtella vna. Aſtrū latine ſydus quod cōſtat ex pluribus ſtellis que aliqd ſignū cōponant vt Gemini Libra ⁊ huiuſmodi. Dictū aſtrū ab αςρατωτω qd eſt fulgeo. Eſt ⁊ aſter nome̅ ciuitatis: Sciēdū ꝙ ī aſter.a.um.terminata noīa imitatiua ſūt vt paraſitaſter ꝙ imitatur paraſitū. Philoſophaſter qui eſt phorū imitator. Li. Diuo ſolet ee̅ fluuiaſter. Surdaſter dimi.eſt: qui eſt aliquātulū ſurdus. Similiter recaluaſter ꝙ nō eſt toto capite caluus ſed ſola frōte. Catulaſter: nō paruū catulū ſignificat ſed ipſum catulū Pullaſtra non paruam pullam ſꝫ paruam gallinam. Pullaſter non paruū pullum ſed ipſuꝫ pullum. Filiaſter quo quidam vtunt̄ pro priuigno non paruū filiū. Sed qui imitamur filiaſtra Oleaſter pinaſter Mentaſtrū Siliquaſtrū ꝙ ſylueſtria ſunt olera pinum mtham ſiliquamqꝫ imitanti
Aſtericus ſeu aſteriſcus dimi.ab aſter ſignū eſt ad parue ſtelle ſimilitudine̅: quo vtimur cū aliqd ī ſcribēdo omiſſuꝫ eſt. Hie. Qui editiōi antiq theodotiōis miſcuit aſterico ⁊ obelo
Aſtrale quod ad aſtra pertinet. Unde aſtralia fata dicta ſunt ab aug.lib.v.ciui.dei.
Aſtrolabiū Inſtrumentum ex quo aſtrorum motus colligūtur εξ τωμ αςρομ και λαμβανω.
Aſtronomia cū accētu ī pe.aſtrorū rl'a νομος latine lex ⁊ rl'a.
Aſtrologia cum accētu in pe.aſtrorum ſermo vel ratio. Aſtrologia de curſu aſtrorū loquit̄. Aſtronomia de iudicijs ad vitam fortunamqꝫ pertinentibus hic Aſtrologi ⁊ aſtronomi qui aſtrorum ſcientiam profitentur.
Aſtragalus pe.cor.latine talis ludus ⁊ pedis ſiue Iuguli coniunctura: vt eſt apud homerū li.x.odi.qui ſcribit Elpenora lapſu ſcalarū exanimatum eſſe cum fregiſſet aſtragalon. i. iuguli coniuncturam.tn̄ appollonius in argonauticis ponit pro ludo qui vulgariter dr̄ zoni.ſ.in li.iij. pagina tertia.
Aſtragalizo.as.talis ludo ⁊ aſtragalizontes a plynio dicuntur talis ludentes.
Aſteria.e.⁊ aſterie es.nomen latone ſororis proprium.
Aſterion fluuius achie. Sta.li.iiij.the. Cum dixit ⁊ equus fluctibus aſterion Fuit ⁊ nomen vrbis.
Aſteriſcū herba ꝙ ⁊ ſiderite dr̄ naſcens in tegulis parietinīſqꝫ folio ſimilis ozymo. Aſteriſcus ſignū ad ſtelle ſimilitudineꝫ parue quo vtimur cū aliquid in ſcribendo omiſſum eſt.
Aſtreus cū dipth. Fuit vnus ex titanibꝰ ꝙ contra deos arma ſūpſit Oui.li.v.me. Occidit Enceladꝰ mēdeſiꝰ occidit aſtreus. Ferūt hūc cū aurora ꝯcubuiſſe ac ex ea vētos generaſſe
Aſtrea cū dipth.aſtrei ex aurora filia ſecundū aliquos Icari ſcōm aliquos Ionis ⁊ thomidas. Et ponitur pro Iuſticia. Ouid. Ultima celeſtiū terras aſtrea reliqt. Qd ideo fictū e̅: ꝙ illis tpibꝰ aſtreꝰ princeps ee̅t: ⁊ pp eqtate̅ eiꝰ filia iuſtitia dicta ſit vt ſcribit aratꝰ. Nā cū adhuc terras habitaret non dū veſanos rabies nudauerat enſes. Nec ꝯſāguīeis fuerat diſcordia nota. Sed poſtea creſcentibꝰ vitijs euolauit ī celū
Aſthmaticus cum h anhelus ⁊ ſuſpirioſus dicitur αστθμαμ anhelitas anxietas.
Aſtipulor pe.cor. Uide in dictione ſtipulor.
Aſto as.aſtiti aſtitū ⁊ aſtatū ſignificat preſens aut firmus ſeu erectus ſto.plau.in Cap. Ego miſer vix aſto pre formidine. Idem in Ciſ. Adoleſcēs aſta atqꝫ audi.i.ſta fortiter atqꝫ expecta: Et in Caſ. Stultus contriui diem dum aſto aduocatus cuidam cognato meo. Interdum ſignificat ſimpliciter ſto. Uir. Arrectiſqꝫ auribꝰ aſtant. Interdū ſum cuꝫ de rebꝰ loqmur: ꝙ cadere nō poſſūt: vt cū dicimus terrā aſtare.
Aſtringo proprie iuxta ſtringo vnio cōiūgo. Colu. li.iij. Cum oēs ſurculos quos arbor patiet̄ dimiſeris libro vlmi vel vimine arbore̅ aſtringito Uirg.lib.i.Ge. Seu durat magis ⁊ venas aſtringit hyantes per tranſlatione̅ aſtringere ponitur pro obligare. Et ſic genitiuo iungit̄ ſicut Gel. notauit ſabinū ſcripſiſſe. Qui alienū tacēs lucri faciēdi cauſa ſuſtulit furti aſtringit̄ ſiue ſcit cuiꝰ ſit ſiue nō ſcit. Qn̄q; ꝓ ꝓmittere. Quia vīcula fidei dicūt̄. Ter.ī Eu. Meā aſtrīgo fide̅. Hinc aſtrictoriꝰ.a.um.ꝙ aſtrīgit. Ply. Folia aſtrictoriā vim hn̄t
Aſtruo is.iuxta ſtruo ⁊ edificiū edificio iūgo ſortico. Col.li.j. Nā cū veteri aſtruit̄ recēs edificiū q̄ſi ſurgēti reluctās oneri cedit. Amb. Nec putauit ortus ſui fidem matris iniurijs aſtruendā.i.firmādā. Hinc per tranſlatione̅ aſtruere ꝓ affirmare ſumit̄. Hiero. Quāuis nonnulli aſtruere velint eaꝫ iam reſuſcitatā ⁊ beatā cū chriſto immortalitate veſtiri.
Aſtyages nomen proprium regis aſſyriorum.
Aſtianax nomen filij hectoris ex andromacha quaſi tutator vrbis aſty enim vrbs anax tutator ſiue rex.
Aſtypalea. Inſula in mari egeo. Oui. li.ij. de. arte. Cunctaqꝫ piſcoſis aſtypale vadis.
Aſtypale es.nome̅ eſt vrbis in eadem inſula.
Aſymphonia latine inconſonantia ασυμφονος diſcors.
Aſymbolꝰ qui ſymbolum non dedit ⁊ ſine collatione acceſſit ad comeſſationem.
Aſyndeton ſiue aſyntheton dici poteſt īcompoſitum ab α ſine συνθετομ compoſitum. Et eſt figura cum aliqua ſine coniunctiōibus proferuntur: vt veni: vidi: vici.
Aſyntheta Ply.appellat cryſtalla que pura ſunt ⁊ ſine vitio.
Aſyſtatū genꝰ quoddā philoſophie: quod latine inſtabile vel inconſtans poſſumus dicere.

A ante T

At principiū increpationi aptū. Et hoc cum aut indignatione̅ aut dolore̅ exprimere volumus vt ire eſtum aut querelas ſignificātius oſ̄dere valeamus. Uirg. At tibi ꝓ ſcelere. Ter. At tibi dij dignū factis exitū dicūt. Qn̄qꝫ ſuperiorū dictoruꝫ diſcretiuū eſt: vt apud eunde̅. At mihi ſcrupulus vnꝰ reſtat Qn̄qꝫ rex dr̄iam denotat: vt Scipio eſt bellator: at cato orator. Qn̄qꝫ ponit̄ pro ſalte̅. Ouid. Crudeles ſomni qd me tenuiſtis inerte̅: at ſemel eterna nocte ꝑmēda fui. Qn̄qꝫ copulatiuū eſt: vt in atqꝫ. Qn̄qꝫ aduerſatiuū. Uirg. At regina graui iamdudū ſaucia cura. Nam dum eneas quieſceret regina turbabatur quod eſt contrarium. Qn̄qꝫ e interiectio timoris. Teren.in Eu. At armi homo formidoloſus es.
Atat interiectio eſt paulatim percepti atqꝫ intellecti mali. Teren.in Eun. Atat data hercle verba mihi ſunt. Ser.in arte. Atat eſt aliquid de improuiſo deprendentis.
At contra ſignificat viciſſim qd vulgo dicitur econuerſo.
Atqꝫ coniunctio cōnexiua eſt vt Genus vnde latinū albaniqꝫ patres atqꝫ alte menia rome. Quandoqꝫ aduerbium ⁊ pro q̄ꝫ poni ſolet: vt Perſius. Qui tu impunitior exis atqꝫ hic. Sueto.in Ceſa. Uelut grauius atqꝫ ipſe ſenſiſſet. Quandoqꝫ pro celeriter ⁊ ſtatim. Uirgil. Atqꝫ illum in preceps prono rapit alueus amni. Quandoqꝫ pro feſtine ⁊ intrepide Enni. vt Atqꝫ atqꝫ aſcendit muros troiana iuuentus. Quandoqꝫ ꝓ preterq̄ꝫ. Plau. in Am. Neqꝫ ſe luna mutat quoq̄ꝫ atqꝫ exorta eſt ſemel.
Atalus penul.cor.nomen pergami regis pecunia ditiſſimi et ſplendida abundantiqꝫ ſuppellectili. A quo omnia magnifica atalica dicta ſunt. Prop. Nec ſit in atalico mors mea nixa thoro. Fuit ⁊ athalus nomen philoſophi.
Atalanta nomen mulieris de qua Hiero.con. Ioui. Referunt fabule atalantam calydonia virgine ſemper in venatibus ſemper in ſyluis non tumentes vteros feminarum faſtidia qꝫ conceptuum: ſed expeditam ⁊ caſtam amaſſe virtute̅: eſt ⁊ atalanta fons in portu cyphantarum dictus ꝙ ibi venatrix femina ſitu ⁊ eſtu languida cōſederit: ⁊ petra venabulo eius percuſſa laticem prebuerit ſicut ſcribit Pauſanias.

Atabulus.pe.cor.ventus in apulia. Hor. incipit ex illo montes apulia notos. Oſtentare mihi quos torret atabulus. Ideo Atabulus apulus dicit̃ tanꝙ peculiaris. Scribit porphirio atabulũ ventũ eẽ in apulia feruentiſſimũ greca appellatione dictũ q̃ſi αποτου ατηνβαλλειν Hoc eſt nocumẽtuꝫ peſtilentiãqꝫ iñferẽtẽ. Nã atabuli flatꝰ nimio calore apulię peſtifer ẽ ⁊ grauis.ẽ.n.frigidiſſimꝰ ⁊ ſi flauerit circa brumaꝫ exurit frigore areſaciẽs vt nll'is poſtea poſſit ſolibꝰ recreari

Atamino as.pe.cor. Uide in dictione contamino.

Atauus pe.cor.dictus ꝙ ara ſit aui.i. pater vt pueri dicere ſolent. Uide etiam in auus.

Atax fluuius ortum habens ex pyręnęo monte et infunditur in mare tyrrhenum quidã tamen ſcribunt athax cum h.

Athacus pe.cor.genꝰ volucris gradiẽs ſuꝑ quatuor pedes lõgioraqꝫ retro crura habẽs. De quo fit mẽtio apđ Leuiticũ

Athanatos pe.cor.latine dicitur Immortalis.

Attellanę fabulę latinę ſunt: q̃ ab attella Oſcorũ ciuitate ſumptę fuerunt in quibus ridiculę perſonę inducebãt̃ ⁊ argumẽtis dictiſqꝫ iocularibus reſpondebãt ſatyricis fabulis grecis. Proprie aũt attellanicũ dicebat̃ exodiũ Liui. li. vij. Iuuentus hiſtrionibus fabellaꝝ actu relicto ipſa ĩter ſe more antiquo radicula ĩtexta verſibus factitare cępit quę exodia poſtea appellata cõſertaqꝫ fabellis potiſſima attellanis ſunt quod genus ludorũ ab oſcis acceptũ tenuit iuuentus.

Attagen pe.cor.generis maſ. Et attagena.ę.et attages attagis auis aſiaſtica inter nobiliſſimas habita: maxime vͦo quę in Ionia naſcit̃. Et ĩter eſculentiores aues pręcipuo ſapore cẽſebat̃. Ply.lib.x. Attagen maxime Ionius celebrat̃ vocalis alias captus vͦo obmuteſcens quondã exiſtimatus inter raras aues. Hier. Attagen ⁊ ficedula: mulus ⁊ ſcarus in delitijs computantur. Mar. Inter ſapores fertur alitũ primus Ionicarum guſtus attagenarum.

Attellani oppidũ campanię quam nunc auerſam vrbem dicimus prope Neapolim. Ci. Clunio. Locutus ſum de agro vectigali municipij atellani qui eſſet in gallia.

Ater.a.um.obſcurum nigrum. Uirg. Quinquaginta atris immanis hyatibus hydra. Plau. Ita replebo atritate vt atrior ſit ꝙ̃ egyptij. Interdũ atrũ capit̃ ꝓ Funeſto. Uñ atrides dñr vulgo ęgyptiaci ab obſeruatrice ęgypto. Et alio noĩe cõmunes. Dictũ atrũ ab atterẽdo qm̃ q̃ atterũt̃ liuorẽ ꝯtrahũt

Atratus pe.pro. dicitur qui lugubri veſte indutus eſt.

Atramẽtũ ab atro colore dicit̃: cuius duo ſunt genera. ſ. ſcriptoriũ qđ ⁊ librariũ dr̃. ⁊ tectoriũ a tectorijs quo in ſcribẽdo ⁊ pingẽdo vtimur. Eſt ⁊ ſutoriũ atramẽtũ qđ in inficiẽdis pellibus ſutores coriarij vſurpãt. Uulgo hoc a vitri ſimilitudine vitriolũ noĩant. Ply.li.ix. Effuſo atramẽto ꝙ ꝑ ſanguineis ẽ offuſcata aq̃ abſcõdũtur. Idẽ li.xxxiiij. Gręci cognationem ęris fecerunt nomine ⁊ atramento ſutorio.

Atramẽtariũ vaſculũ quo atramentum continetur. Hiero.in Ezechiele. Atramẽtariũ ſcriptoris ad renes eius.

Atracius nomẽ viri q̃ pmꝰ dr̃ artẽ magicã in thracia ĩueniſſe

Atrabilis ẽ: quã gręci melãcholiã vocãt. Nã bilis cholera eſt

Athenodorus.pe.pro.philoſophus fuit qui auguſto documẽtum dedit inquiens. Cũ ira cęſar te cęperit nihil priꝰ neqꝫ dixeris nec feceris ꝙ̃ ipſa quattuor ⁊ viginti elementa litterarũ gręcarũ tecũ ipſe percurreris ⁊ memoria recenſueris: vt ita concitatio illa: quę momentoſa eſt mente alio traducta parui temporis interiectu langueſceret.

Atriũ prima pars domus quę continet mediã areã in quã collecta ex oĩ tecto pluuia deſcẽdit. Et in qua priſci vt ait Cato apto oſtio epulabant̃. Ubi ẽt pecunias ⁊ cętera preciosiora ſeruabãt ſeruoſqꝫ q̃bus tanꝙ̃ honoratioribꝰ earuꝫ rex cuſtodiã cõmittebãt atrienſes appellabãt. Uictr. li.vj. In vrbe atria prima ianuis eẽ debẽt Et in Euan. Cũ fortis armatus cuſtodit atriũ ſuũ in pace ſũt ea q̃ poſſidet. Hier. Atria nõ ſũt q̃dẽ domꝰ ſꝫ tñ aliq̃ habẽt fundamẽta ⁊ de atrijs ĩtramꝰ domũ. Dictũ atriũ ab atriatibꝰ ętrurię pp̃lis: vt ĩq̃t Uar. li.j.de lin.lati.q2 id genꝰ ędificij atrię primũ in ętruria ſit ĩſtitutũ. Uel ꝙ a terra oriat̃ q̃ſi ateriũ. Uel ꝙ atrũ ex fumo eẽt ꝓꝑ culinã q2 ex fumo culinę nigreſceret. In atrio enim tria erant habitacula: veſtibulũ: locus ſportularũ: q̃ ⁊ ipſe ſportula dicebat̃: vbi ꝓponebat̃ eo die quę dono dãda erant ⁊ culina ꝙ̃ꝙ̃ veſtibulũ locus ſit añ ędes atriũ greci. αυλην vocant propter qđ poęte quandoqꝫ aulã pro atrio vſurpãt

Atrienſis is.erat cui credebatur cura atrij.

Atrici a iureconſultis dicuntur qui excubant ad atrium et ad limina etiam vocantur ⁊ liminarchę.

Atriolum paruum atrium. Ci.ad. Quint. Fratrẽ. Quo in loco te in porticu ſcribere aiunt: vt atriolũ fiat mihi vt eſt magis placebat: neqꝫ enim ſatis loci eſſe videbatur atriolo.

Atriplex: hęrba eſt ſylueſtris ⁊ hortenſis ab atro colore vt q̃dam aiunt ꝙ hoĩes pallidos faciat. Macer Atriplicẽ tritaꝫ cũ nitro melle ⁊ aceto dicũt appoſitã calidã ſedat̃ podagrã.

Atergatis pe.cor.nomẽ fuit deę. Stra. trãs euphratẽ eſt bambyce quam edeſſam ⁊ hierapolim vocant in qua atergatim ſyriam deam colunt. De hac ⁊ Macro. Cornutus atergatiꝫ a gręcis rheam exiſtimari putat: coli eam abſtinentia piſciũ vnde nomen vt atheneus auctor eſt: quaſi ετεργατιδος hoc eſt ſyrorum lingua ſine piſcibus.

Atrox aſper crudelis ꝙ qui atro vultu ſunt aſperitatem ⁊ ſęuitiam pręſeferunt. Sunt qui a gręco id nomen deriuent: quia illi ατρωκια appellãt quę cruda ſunt. Siue ab eo ꝙ atroces nihil de ſe timeant τρειν enim ſignificat timere. Unde ⁊ pro conſtanti quãdoqꝫ ponitur. Hor. Pręter atrocem aĩ catonis Hinc Atrocia ⁊ atrocitas ⁊ atrocit̃ ꝓ aſpere

Atropos.pe.cor.ĩmutabilis. Quo noĩe dicta eſt vna ex parcis ab α ſine τρόπη conuerſio q̃ſi ad nullius preces conuertatur. Nã tres dñr ſorores quaꝝ vna dr̃ clotho q̃ coluꝫ baiulat altera lacheſis quę filat tertia atropos: quę filũ frangit. Mar. Lanificas nulli tres exorare puellas cõtingit obſeruant: queꝫ ſtatuere diẽ. de his vide diffuſiꝰ ĩ dictione parcę

Atrophia ſpecies tabis: qua corpus nõ aliter ſed ſumma macies oritur: ⁊ niſi occurat̃ interimit Inde Atrophi: qui atrophia laborant. Pli.xxvj. Eadẽ dat̃ his quos atrophos vocant interpoſitis diebus: atrophiqꝫ vocant̃ q̃ ab imbecillitate vires vix recolligũt. Unde atrophos vocant non cõualeſcentes ab imbecillitate vires vix recolligentes.

Atrax fluuius ętolię a quo atraces populi: ẽ ⁊ hoc nomine vt teſtis eſt. Stra. vrbs in theſſalia.

Atero is.pe.cor. vide in dictione Tero.

Atenuo as.ex ad ⁊ tenuo qđ a tenuis fit ⁊ ſig̃t ſubtilẽ facio: minuo. Ci.li.iij.ad Heren. Defenſoris narratio ſimplicẽ expoſitionẽ debet habere cũ attenuatiõe defenſionis. Hie.li.ij.x. Quare ſic attẽuaris macie: Et cũ ad aĩuꝫ refert̃ defectũ ſig̃t.

Attendo is.aduerto cogito cõſidero ⁊ quaſi animuꝫ intendo. Hiero.ad Helio. Attendis petrũ ſed ⁊ iudã ꝯſidera. Aliq̃n addimus aĩum ⁊ ꝓ intẽdo ſumit̃. Ci.li. iij. offi. Et ſi cũ aĩuꝫ attenderis turpitudinẽ videas adiunctã: hoc eſt aĩum intẽderis. hinc attẽtos dicimꝰ auditores q̃ ad ea quę dicũt̃ intẽdunt animuꝫ. Attente aduerbium.i.animo intento.

Attento as.frequẽtatiuũ idem ꝙ tento. Petronius Dulcibus ac blandis verbis eius animum attentans.

Attinere pertinere decere conuenire. Ter. in adel. Iam me ne vis dicere quod ad te attinet. Aliquando ſignificat iuxta ſiue in manibus tenere. Plau.in. Cap. Nam ſenex eſt in tonſtrina nunc iam cultros attinet.

Attingo.is.attigi attractũ leuiter tango. Minꝰ eſt enĩ ꝙ̃ tango: vt inq̃t Do.in Ter.ĩ adel. Tetingi tu aliq̃d: ſi attigiſſes ferres infortuniũ. Aliq̃n attingere ponit̃ pro diſcere legere ſcribere ⁊ huiuſmodi. Lac.li.iiij. Gręci qui ſacras veritatis lr̃as nõ attingerãt.i.didicerant. Hiero. Qđ vtiqꝫ genus docendi nondũ attigerã.i.aggreſſus fuerã ſiue exꝑtus Uir.li.ij.Ge. Sin has ne poſſim naturę attĩgere partes.i.ſcire. Aliquando pro ingredi. Col.lib.j. Nec dũ ſenectutẽ attigerit.

Attigo ſinen idem quod attingo. Nam ſicut tango ita ⁊ tago dicimus. Plau.in Muſ. Abſcedite tellis ne attigant.

Attilus pe.pro. piſcis ſatis grandis qui in pado inertia pingueſcens ad mille aliquãdo libras captus eſt catenato hamo: nec

mo nec niſi boum iugis extractus.

Attilas ex ſcytarꝫ gñe fuit q̇ ſubacta pannonia italiã ingreſſus Aquileiã ſubuertit ⁊ in germaniã trãſiens plurimas vaſtitates edidit. Qui domũ reuerſus dũ nouis nuptijs operam dat vino plenus effuſo e naribus multo ſanguine ſuffocatꝰ eſt. Nicomachus aũt iſtiꝰus hiſtoriarꝫ ſcriptor eum deſcribens ait. οφθαλμοι δε αυτου α ιματηροι αλλυα πεσχηκ τες και μικρος και κωραξω δεε αυτου αμφιβλεπων δε και τα πολλα περι αυτου.

Ategię dicunť tabernacula vel vmbracula vel magalia qualia mauri colunt. Ruſi. in libro Joſephi hoc vocabulũ vſurpat lib. vij. de bello iudaico. Cũ ad feſtuꝫ diem veniſſet quo attegias in honorem dei cõponi ab hoĩbus mos eſt.

Athenę arũ. ciuitas gręcię inter achaiam ⁊ macedoniã quę regio attica dr̃ ab atthis cranai filia athenarꝫ regis qui cecropi in regno ſucceſſit. Hic cecrops primus athenas condidit. Uñ ⁊ cecropia dicta eſt poſtea a Mopſo mopſopia ⁊ a Jone xuti filio ionia ⁊ a minerua athenę. gręci enim minerua athenam dicunt απο τη αθηνης. Tres autem vt quidam aſtruunt fuere athenę. Ab vnis athenęi ab alteris athenienſes ab alijs atheneopolitę dicti ſunt.

Atheneum locus erat minerue dicatus vbi profeſſores ſuas ſtudia ꝓfitebanť. Jul. Capitolinus. Poſtea v̊o vbi adoleuit in atheneo controuerſijs declamauit audientibus etiam imperatoribus ſuis. Lãpridius. At atheneũ audiendorꝫ ⁊ gręcorꝫ ⁊ latinorꝫ rhetorꝫ vel poetarꝫ cã frequenter ꝓceſſit.

Atheos qui negat deum eſſe.

Atheſis pe. cor. fluuius qui ex Tridentinis alpibus Tridentuꝫ alluit ⁊ veronã diuidit: deinde per latas padi palludes gradiens nõ longe a brondulo in adriaticum mare influit.

Atheſinus pe. pro. fluuius effluens e lacu qui in apennio eſt ſupra carnos incumbente ⁊ labitur in Jſtrum.

Athleta. pe. pro. pugil ⁊ luctator dicitur αθλεω eniꝫ certo ſig̃t Scribit iureconſultus athletas cũ virtutis gratia athleticã exerceant non eſſe ignominioſos. Tria aũt fuerũt apud antiquos athletica certamina videlicet Curſorꝫ pugillum: ⁊ luctatorũ. Jullius aũt pollux lib. v. cuius ordineꝫ imitatus eſt Perotus. των δε αγωνων οι μεν γυμναςικοι οι δε καλουμενοι σκηνικοι ονομασθειεν διονυσιακοι τε και μουσικοι οι δε αττικοι ουρας ιως λεγουσιν αγωνας μουσικους αλλα μουσικης και αθλητικον παλαιον ην.

Athos mons inter macedoniam thraciam altitudinis mirande habens in cacumine oppidum acrocon. Uirg. Quantus athos: aut quantus eryx.

Atos ſine h latine inſaciabilis dicitur.

Atlas antis ſine. h. Mauritanię rex fuit qui humeris cęlũ ſuſtinuiſſe dr̃: ꝙ primus curſum ſolis ⁊ lunę ſyderũq̧ omniũ verſationũ rõnes vigore aĩ ſolertiaq̧ curaſſet tradenda oĩbus. Uirgil. Perſonat aurata docuit q̄ maximus atlas. Hic fuit ꝓmethei frater: q̇ cũ monitus eſſet oraculo vt caueret a Jouis filio indigne ferens oñdit ei caput Gorgonis ⁊ ſtatiꝫ atlas in mõtē ↄuerſus ē. Qui mons mauritanię terres ⁊ excelſus ē: ita vt eius cacumē cerni neq̃at. Fere e medio monte nubes ĩcipiũt hyeme ⁊ ęſtate niuē hꝫ. Colũnã cęli ĩdigenę appellãt. Ab eo ppl̃i incolẽtes atlãtes dñr: q̇ ſoli ſũt anonymi hꝰ ē ſine noĩbꝰ. Nã ĩ vniuerſũ atlãtes noĩanť ſinglis nullũ ꝓpriũ nomē ĩponiť. Solē orientē occidentēq̧ dira ĩprȩcatione ↄtuenť vt exitialē ipſis agriſq̧. Neq̧ ĩſomnia viſunt q̃lia reliq̇ mortales. Ply. Soli. Hero. auctores. Ex atlãte ingẽtia flumina oriunť inter q̄ Nilus Aug. li. xviij. ciui. dei. ſic hꝫ. Frater Promethei atlas magnus fuiſſe aſtrologus dr̃ vñ occaſionē fabula inuenit vt eũ cęlũ portare ↄfigereť: cuius mons eiꝰ noĩe nũcupeť: cuius altitudinē potius cęli portatio in opinionē vulgi veniſſe videať. Ply. ſcribit Atlanta primũ ĩueniſſe ſphęrã: gręci aiunt aſtrologiã ab atlãte inuẽtã fuiſſe. Euſe. in ꝑparatione dicit enoch ⁊ atlantē eē eundē. De quo Diod. li. iiij. Ferũt atlantē aſtrologię fuiſſe peritiſſimũ deq̧ ſphęra primũ ĩter hoĩes diſputaſſe: q̇ ex reviſus eſt cęlũ ſuis humeris ſuſtinere locũ p̄bente fabulis ſphęrę inuentiõe. Scribũt tñ q̇dã duos eē mõtes in mauritania atlãtes dicti. Alter colũnis Herculis vicinior Alter interiora libye remotior ab atlãte rege in eũ ↄuerſo dictus quē cęli colũnã noĩant. Tres ãt fuerũt atlãtes fuiſſe memoranť. Unus rex italię ⁊ pr̃ electrę vxoris coriti. Alter rex arcadię: ⁊ pater maię: ex q̄ natus eſt mercuriꝰ. Tertius maurus q̇ dictus eſt maximus. Sumiť nõnunq̧ a poetis atlas pro hoĩs ſimulachro ſuſtinẽte colũnas ędiũ aut ipſuꝫ ędificiũ ad ſil̃itudinē atlantis cęlũ humero torquẽtis: q̇ ẽt latino vocabulo thelamones. Et hi atlantes plęrũq̧ gibboſi dñr: vt inq̇t Ser. ſiũt aut gibboſos imitanť dũ onera ſuſtinẽt qui interdũ cõpares ſunt. Jnterdũ auerſi: interdũ ſe inuicem ſpectãt. Mar. Non aliter rideť atlas cũ cõpare gibbo. Sũt qui dicãt hoc noĩe vocari fluuiũ ab atlante rege arcadię dicti ex ęno mõte in iſtrum defluentē. Ab atlas fit atlanticus. a. um. ⁊ atlantides patronymicum. Et licentia poetica atlantiades.

Atlanticę inſulę q̃s beatas vocãt duę q̇dē hę ſunt paruo inter ſe diuiſę mari decē milibus ſtadiorꝫ a libya diſtãti. Jmbres illic rari mediocreſq̧: venti aũt plurimũ ſuaues ac roriferi. Solũ v̊o pingue nec arari modo plantari ue facile: ſꝫ ẽt ex ſe abſq̧ vllo humano ſtudio fructũ ꝓducit dulcē quidē ⁊ ocioſam multitudinē nutrire ſufficientē. Aer ſyncerus ac temperatus ⁊ mediocri mutatiõe per tpa ↄtentus. Nã qui a terra ꝓfluant venti: boreaſq̧ ⁊ aquilo ꝓpter longinquitatē vaſta ⁊ mania incidẽtes ſpatia fatiganť ⁊ deficiũt priuſq̧ ad eas inſulas ꝑuenerint. Qui v̊o a mari ꝓflant argetę ⁊ zephiri refrigerãtes raros q̇dē ⁊ tẽperatos imbres ex pelago afferũt. Plurima v̊o per humiditatē aeris cũ ſumma facilitate nutriunt: vt ẽt apud barbaros increbruerit fides ibi helyſios campos eē ⁊ beatorꝫ domicilia ab Home. decantata.

Atlantides. vergilię dictę ſũt atlas eniꝫ ex pleione oceani filia vt ait Higynus: vt alij deucalionis habuit. xv. filias q̄ vno vocabulo atlãtides dñr. Uerꝫ. v. ex his hyades noĩatę a fratre q̇ fuit hyas qui a ſororibus plurimũ dilectus eſt. reliquę pleiades a matre dictę Uergilię dñr q̇ cũ vere exoriuntur. Alexander ait hyadas dictas q̇ fuerunt filię hyſes ex boetia. Et ſunt. vij. Una v̊o q̇ Siſipho nupſit nõ videť. Cic. ait hyadas a pluendo dictas. Noſtri ſuculas a ſuibus quoniaꝫ ſues luto gaudent. indicant enim pluuias.

Atocius genus aranei lanuginoſi: de quo in dictione araneus.

Atomus pe. cor. ĩdiuiduus q̇ diuidi non põt. Nã vt Hiero. ait. Punctus tpis eſt qđ ſecari ⁊ diuidi nõ poſſet. Uñ Epycurꝰ ſuis atomis mundũ ſtruit ⁊ vniuerſa ↄformat. Sũt ẽt atomi in corpore vt lapis cũ diuidiť vſq̧ ad minutiã quę diuidi ⁊ ſecari nõ poſſit. Sil̃r ĩ numeris. Unus dr̃ atomꝰ q̇ diuidi nõ põt τομη eni ĩciſio α ſine q̃ſi ſine inciſione ⁊ diuiſiõe.

Atthis. idis. cranei filia a qua regio attica vt q̇dã exiſtimãt dicta eſt. cũ prius attica ab actęone diceręť: ſiue ab actęo rege vt fauorino ⁊ Lycophroni placet. Siue ab ακτη qđ littus ſig̃t cũ ea regio ſicut ſcribit Stra. magna ex pte littoralis ſit. Qua voce ẽt vtunť latini. Uirg. At ꝓcul in ſola ſecretę troadis acta. Jn hac ſũt athenę: ⁊ marathon cãpus cum oppido eiuſdē noĩs. Atthis quoq̧ a poetis q̃nq̧ luſcinia vocať q̃ſi attica. Mar. Sic vbi multiſona feruet ſacer atthide lucus. Jn attica regione fuerũt athene ciuitas philoſophorũ alumna. Jn qua primus omnium Cecrops regnauit.

Articus artica articum. quod ex athenis eſt: vel quod ad athenas pertinet: vt regio attica.

Atticiſſo. as. attice loquor. Plau. Nõ atticiſſat ſed ſiciliſſat.

Atys. huius atyis nomē cuiuſdã phrygij. Et filij crȩſi lydoruꝫ regis. Et nomen fluuij. Clau. Lucus erat ꝓpe flumē atym. Hunc tamen acim appellat Euſta. a celeritate quaſi ſagittã.

Athrys. huius athryis fluuius eſt thracię in Jſtrum fluens.

Atiſcoti. populi britannici.

Attolo. is. eleuo erigo. Lact. li. vj. Sed eũ potius qui ad alienã felicitatē nõ attollat oculos: opes nõ admireť. Liui. Cũq̧ ſe q̇ſq̧ attollere ac leuare vellet. Aliq̃n poniť ꝓ aufero. Pacu. Cuſtodite iſtum vos ne eum quis attollat: neue q̇s attingat

Aliqñ ꝓ affero. Plau. in caſi. Quid ſi ꝓpius attollamus ſigna ſiamuſq; obuiã? Hoc verbũ facit ꝑteritũ attuli. Diome. Affero attuli: quoniam ⁊ fero tuli. dicimus q̃q̃ ⁊ id perfectum quod eſt attuli ex alio verbo ꝓficiſci reperim⁹ apud veteres ex eo quod eſt attollo.

Attonitus ſtupefactus. ⁊ proprie is dr̃ cui caſus vicini fulminis ⁊ ſonitus tonitruum dat ſtuporem.

Attrecto. as. ex ad ⁊ tracto ſignificat manibus tracto palpo.

Attribuo. is. ĩpono cõmitto aſſigno. Liui. Ceteroꝝ curã tuendoꝝ. C. Flaminio q̃ſtori attribuit. Ceſar li. vltimo. Noſtri ſicut ſupioribus diebus vt cuiq; erat locus attributus ad munitionem accedunt.

Atropatia regio ⁊ pars medię ab atropato duce noĩata. q̃ obſtitit ne ea macedonib⁹ ſubigeret̃. Is poſtea rex declaratus regionẽ hãc media ſequeſtrauit. cui⁹ ſucceſſores regnũ cõtinuantes cũ armenioꝝ regibus affinitatem contraxere.

A ante U

Au. interiectio eſt conturbatę mentis.

Auarus qui auidus ęris eſt: ⁊ nimiũ pecunię cupidus: ⁊ ſemꝑ interpꝛenſiõe eſt. Auidus ab auendo eſt ẽt honeſte cupiendo. Sal. Laudis cupidi pecunię liberales erant. Ab auarus fit auaritia cupiditas auare tenaciter. Auara terra dr̃. cũ id qđ in ſe recepit ampliore fęnore non reddit.

Auceps. q̃ vl̃ q̃ aues capit. aucupiũ ⁊ aucupatio ĩpa auiũ captõ

Aucupor. penul. cor. depo. aues capio. Apud veteres etiam aucupo reperitur. Plau. in Tru. Lepide eccaſtor aucupaui. Per tranſlationem vo ſignificat artificio quodam ⁊ ſolertia quęro vt aucupor laudem.

Aucupatorius. a. um. qđ ad aucupiũ pertinet. Uñ aucupatorij calami viſcati q̃bus vtimur ad capiendas aues.

Auctio. nomẽ ab augeo: ſigt̃ augumentũ. Uñ etiam ponit̃ pro venditione quę fit ꝑ augumentũ pꝛętij cũ ſit publica rerum priuatarũ venditio ꝙ ementẽ augeat ⁊ vendentẽ cũ res traditur plus offerenti. Iuue. Si coniugis auctio fiat. Plau. in Sti. de auctiõe paraſitica loquẽs. Nũc auctionẽ inq̃t facere decretũ eſt mihi. Auctio vo haſtę ſignificat̃ vẽditio publica bonoꝝ eoꝝ qui dãnati ꝓſcriptiue fuerũt. Nã haſtę ſubiciebant ea q̃ publicę venundabãt ſicut in bello capta: q: vt ſcribit. Feſt. ſignũ pꝛęcipuũ eſt haſta. Inde haſtã Cęſaris refrixiſſe ſcribit. Ci. q̃ alibi ait. Bis iã vidimus haſtã in foro ponere: ⁊ bona ciuium voci ſubiacere pꝛęconis. Sue. in Cęſa. Ampliſſima ꝑdia ex auctiõib⁹ haſtę minimo addixit. Inde a Tertuliano in apologetico. In haſtario vectigales ſumus

Auctionor. per auctionem vendo.

Auctionarius qui ſic vendit.

Aucto. as. frequẽtatiuũ eſt vbi augeo. Plau. in am. Et vt res vr̃as rõneſq; veſtroꝝ oĩum bene expedire vultis peregre ⁊ domi bono atq; amplo auctare ꝑpetuo lucro. Huius cõpoſitũ eſt adaucto. Actius q̃bus rẽ ſuã ⁊ patriã nr̃am quondã adauctauit pr̃. Auctariũ: qđ ſuper menſuram adijcitur aut pondus iuſtum: vt cumulus adiectus in modico. Plau. Auctuariũ adijcito vel mille nũmũ pluſq̃ poteſt.

Auctor nomen verbale ab augeo. gñis maſ. pro eo qui auget: cuius fę. eſt auctrix. Author vo quẽ gręci αυθεντης dicunt ſine. c. ſcribendũ eſt. Licet iã vſus obtinuerit: vt ꝑ. c. ſine. h. ſcribat̃ gñis cõ. eſt. Oui. li. iiij. faſ. Optima tu ꝓpꝛij noĩs auctor erit. Figurateq; ꝑ obliquos ſicut alia vbalia in or. deſinẽtia neutris adiungit̃. Uirg. li. iij. Italiã petijt fatis auctoribus eſto. Eſt ãt auctor q̃ſi operis factor. Uñ poetę cęteriq; opeꝝ ꝯditores dĩr auctores. Neq; ſolũ q̃ opus aliqđ facit: ſ; q̃ ꝑnceps ⁊ ꝑmus iubet vt aliq̃d fiat: aut inductor ꝑſuaſorue auctor vocat̃: vt ſi q̃s ppl̃z ad bella ꝯcitauit: vl̃ q̃ ꝯcordiã ꝑſuaſit: belli vel ꝯcordie auctor fuit. Ci. li. iij. of. Atq; huius deditiõis ipſe poſthumus qui dedebat̃ ſuaſor ⁊ auctor fuit: q̃ſi dixiſſet ſuaſor ⁊ ꝑſuaſor. Itẽ auctor ꝓmiſſor vt apud Liuiũ li. ij. Auctores ſumus: tutã ibi maieſtatẽ romani noĩs fore. Itẽ ꝑmus ꝓpugnator: ſiue defenſor aut vindex. Idẽ ibi. S; vt inuẽtor legis volero: ſic letorius collega eius auctor cum recẽtior: tũ acrior erat. Itẽ auctor cui q̃s fidẽ h;. Idẽ ibi agitatus deinde ꝯſilijs ex oĩ ꝑte aſſentiẽdo multis auctorib⁹ trepidauerat. Itẽ ꝑmus denũciator. Idẽ ibi. Hiſdẽ auctoribus cognitũ ẽ ęquos volſcoſq; ſũma vi bellũ apparere. Sil̃r ratificator: ſeu approbator actor dr̃. Idẽ li. iij. multiq; erãt qui molli⁹ ꝯſultũ dicerẽt ꝙ legũ ab eis lataꝝ pr̃es auctores fuiſſent. Is ẽt in quo ẽ vis ꝑtãs: dignitas nec ab alio pẽdet põt dici auctor a quo auctoritas ẽ appellata. Uñ illud apud Liuiũ. Decreuerũt vt cũ ppl̃s regẽ iuſſiſſet id ſic ratũ eſſet ſi patres auctores fierẽt. Hoc ẽ ſi auctoritatẽ ſuã ĩterponerent ⁊ ratũ haberẽt. Et auctores ſniȩ ſũt quoꝝ ſniam ſeq̃mur. Et auctores pupilli ſũt ĩ quoꝝ adminiſtratiõe res ei⁹ ſũt. Pau. ẽt ſi nõ interrogatus tutor ſiue auctor fuit: valet auctoritas eius cũ ſe ꝓbare dicit id qđ agit̃. i. auctorẽ fieri. Põpo. Et ſi pluribus datis tutorib⁹ vni⁹ auctoritas ſufficiat tã etſi tutor auctoret̃. Uñ apud apl̃z. Quãto tꝑe heres paruulus ẽ nihil differt a ſeruo cũ ſit dñs oĩu; ſ; ſub tutorib⁹ ⁊ auctorib⁹ eſt vſq; ad ꝑfinitũ tꝑs a pr̃e q̃q̃ ſint q̃ auctorib⁹ legant. Huius ẽt noĩs fę. eſt auctrix qđ multi negant nec mirũ. Sũt eni nõ nulli temeritate ⁊ q̃dẽ maxĩa ꝑdicti q̃ vt ſcire multũ videantur qđ ignorant ꝑcipiunt. ĩmo qđ deterius eſt doctrinã corrumpũt putantes ſe magni aliq̃d egiſſe ſi aliorũ ſcripta quę nõ intelligunt perperã deprompta fuiſſe autument ex quorũ numero ſũt neoterici quidã ad nihil aliud q̃ ad latratu; geniti qui in cęlo os ſuum ponẽtes arguũt Auguſtinũ ꝙ inſcite locutus ſit q̃ppe qui inſcripſerit. Auctrix peccati eua: auctrix meriti maria: cum vti aiunt auctor dicere debuerit: qñ gñis cõis ſit: vt tam ad fęminas q̃ ad mares pertineat. S; hęc rõ quantã vim habeat vel mediocriter lr̃is imbuti nõ ignorant. Cur aũt tñ tibi arrogas vt virũ doctiſſimũ ⁊ in oĩ doctrinę gñe ſcientiſſimũ taxare audeas: Cuius nõ fuiſſes dignus corrigiã calciamẽti ſoluere te q̃ſquis es q̃ Auguſtinũ ſugillare cẽſuiſti moneo vt abſtineas ab iſtac cenſoria virga ne dũ alienã imperitiã inſimulas te litteraꝝ ignaꝝ oñdas. Et tuã inſcitiã celatã habe: ne ꝯ mũdi lumina q̃cq̃ efficias qđ tibi dedecori ignominięq; futurũ ſit: eſt q̃dẽ auctor cõe nomẽ: verũ nõ obſtat q̃n auctrix ẽt fę. genere recte dicat̃ qñ alia quoq; eius inueniri liceat. Nã hoſtes cõi gñe inflectit̃ cũ tñ hoſpitã dicamus. Leno ſm Priſ. gñis cõ. q̃uis ⁊ lena fę. legat̃ q̃lia ſũt alia multa q̃ breuitatis cã omitto Nõ fuit ergo culpãdus Auguſtinus q̃ latiniſſimus ſemꝑ fuit: in eo maxime qđ eloquẽtiſſimi alij vſurparũt. Nã Hier. ſermone: quẽ de beata virgine edidit ſic inq̃t. Huius ſacrę virginis partus non ſolũ reſtaurauit ꝯrupta: ſed dona ꝯtulit ſempiterna: ⁊ iõ pꝛęconijs veneremur ſalutis auctricẽ q̃ dũ auctorẽ ſuũ ꝯcepit ex cęlo nobis redemptorẽ oñdit in ſęculo. S; nolo exemplis gręcoꝝ grauitateq; refellere: ſed iſta mõſtroſitas grãmatiſtaꝝ emanauit ob inopiã litterarũ: ⁊ rerum altiorũ: ideo in lana caprina dimicant.

Auctoritas qñq; accipit̃ pro ſnĩa imitatione digna. Qñq; pro ꝑtãte. Liui. li. ij. Nec añ mouerũt de ſnĩa ꝯſulẽ q̃ tribuni ſe in auctoritate patrũ futuros eẽ polliciti ſũt. Qñq; pro eſtimatione. Ci. li. j. phil. A vobis peto vt ſi ſequi minus videbitis or̃onẽ meã atq; auctoritatẽ meã: benigne me tñ vt feciſtis audiatis. qñq; pro noĩs dignitate. Idẽ in eodẽ lib. iij. Nunc primũ ita cõuenimus vt illius debñficio poſſemus q̃ ſentiremus libere dicere tribuenda eſt auctoritas vt rẽp. nõ mõ a ſe ſuſceptã ſed ẽt a nobis cõmendatã poſſit defendere.

Auctoramentũ ſumit̃ ꝓ obligatiõe nexuq; ac veluti ſtipendio ꝑtioq; eius q̃ ſit auctoratus. i. obligatus. Ci. lib. j. offi. mercedẽ ait eẽ auctoramẽtũ ſeruitutis. Ubi auctoramẽtũ capit̃ ꝓ illa obligatiõe q̃ mercẽnarius accepta mercede cogit̃ ſeruire. A liuio auctoratus ꝓditor dictus quaſi obligatus ⁊ deuinctus. Manlius li. v. aſtronomicon: miniſtros ꝑpetuo quaſi epitheco auctoratos vocat tanquã perpetuos mercẽnarios obligatoſq; dñis a quibus mercede comparant̃. Sic enim ait. Atq; auctoratos in tertia iura miniſtros. ſic Seruius dixit ſolos parentes habere poteſtatem auctorandi.

Audeo. es. auſi. vel auſus ſum. Ouid. lib. vj. me. Et nihil eſt qđ

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN